

**Pre zasadnutie Mestského zastupiteľstva V Žiari nad Hronom
dňa 24.04.2025**

K BODU : 9 b

Rôzne – Príprava všeobecne záväzného
nariadenia o obecnom chránenom území

MATERIÁL PREDKLADÁ :

Ing. Blažena Kollárová
referent odboru životného prostredia a
infraštruktúry

MATERIÁL VYPRACOVAL :

Ing. Blažena Kollárová
referent odboru životného prostredia a
infraštruktúry

MATERIÁL OBSAHUJE :

1/ Návrh na uznesenie
2/ Dôvodovú správu
3/ Prílohy

Počet strán: 9

V ŽIARI NAD HRONOM
DŇA: 14.04.2025

N á v r h   n a   u z n e s e n i e

Mestské zastupiteľstvo

a) schvaľuje

predložený zámer na prípravu všeobecne záväzného nariadenia, ktorým bude vyhlásené „obecné chránené územie“ v katastrálnom území Šášovské Podhradie, ktoré začína na úrovni ústia Kremnického potoku do Hrona, zaberá rieku Hron – vlastný vodný tok a jeho bezprostredné okolie, brehové porasty po ľavej aj pravej strane v dĺžke cca 2,25 km a končí pri moste cez rieku Hron (cesta I/65) za účelom ochrany prírodných hodnôt rieky Hron v zmysle ustanovenia § 25a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Dôvodová správa

Zámer na vyhlásenie obecného chráneného územia za účelom zabezpečenia ochrany vodného toku rieky Hron v k. ú. Šášovské Podhradie je iniciovaný na základe požiadavky Ing. Rastislava Uhroviča, ktorý zároveň predložil aj požiadavku na zmenu územného plánu mesta Žiar nad Hronom, a to požiadavku na vyňatie (vylúčenie) umiestnenia malej vodnej elektrárne na vodnom toku Hron v k. ú. Šášovské Podhradie z územnoplánovacej dokumentácie. Táto požiadavka na riešenie zmeny územného plánu bola predkladaná poslancom MsZ a následne uznesením MsZ v Žiari nad Hronom č. 91/2024 zo dňa 27. 6. 2024 bolo schválené zaradenie obstarávania zmeny funkčného využitia plôch „výrobného územia - technického vybavenia“ (malá vodná elektrárňa na vodnom toku Hron v rkm 134,620 v k. ú. Šášovské Podhradie) na „plochy vodných tokov“ a s tým súvisiace zrušenie VZN č. 3/2012 v rámci procesu obstarávania zmien a doplnkov č. 9 územného plánu mesta Žiar nad Hronom. Proces obstarávania ZaD č. 9 územného plánu je aktuálne v etape vypracovávania Návrhu.

Ďalším krokom, ktorým by obec mohla deklarovať svoj záujem na ochrane prírodných hodnôt nachádzajúcich sa v jej katastri, ktoré nie sú chránené štátom, je vyhlásenie obecného chráneného územia.

Vyhlasovanie obecného chráneného územia je upravené v ustanovení § 25a zákona č. 543/2002 Z. z. **o ochrane prírody a krajiny**, ktorý znie:

(1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 100 ha, s kultúrnym, vedeckým, ekologickým, estetickým alebo krajinotvorným významom môže obec vyhlásiť všeobecne záväzným nariadením za obecné chránené územie.

(2) Obecné chránené územie môže obec vyhlásiť vo svojom katastrálnom území na pozemku vo vlastníctve obce alebo na inom pozemku po dohode s jeho vlastníkom alebo správcom. Obce sa môžu dohodnúť na vyhlásení spoločného obecného chráneného územia na susediacich katastrálnych územiach na pozemkoch vo vlastníctve obcí alebo na iných pozemkoch po dohode s ich vlastníkmi alebo správcami.

(3) Vymedzenie hraníc obecného chráneného územia a podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia, ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa obecné chránené územie vyhlasuje.

V Prílohe č. 1 je stručný popis k riešeniu vyhlásenia obecného chráneného územia s pracovným názvom „Šášovské alúvium“, ktorý vypracovala Martina Paulíková z neziskovej organizácie WWF Slovensko, ktorá zabezpečí podklady k vypracovaniu VZN o vyhlásení obecného chráneného územia a bude znášať náklady na spracovanie týchto podkladov.

Organizácia WWF Slovensko sa bude podieľať aj na realizácii niektorých aktivít, ktoré prispievajú k ochrane tohto územia. Za týmto účelom môže byť po schválení predmetného VZN uzatvorené Memorandum o spolupráci.

Navrhované obecné chránené územie podľa alternatívy č. I by malo začínať na úrovni ústia Kremnického potoku do Hrona. Zaberá rieku Hron – vlastný vodný tok a jeho bezprostredné okolie, brehové porasty po ľavej aj pravej strane v dĺžke cca **2,25 km** až po most cez Hron (cesta I/65). Celkovo ide o pozemky s výmerou max. **212 605 m²**.

V Prílohe č. 2 je navrhovaná alternatíva č. II, podľa ktorej je rozsah chráneného územia väčší, navrhované obecné chránené územie v tomto prípade začína už na hranici s k. ú. Jálná, zaberá úsek

rieky Hron a jej bezprostredné okolie/brehové porasty prakticky v rámci celého k. ú. Šášovské Podhradie v dĺžke cca **3,8 km**, okrem malého úseku pod mostami na hranici s katastrom Žiar nad Hronom. Celkovo ide o pozemky s výmerou **325 348 m²**. Údaje o vyhlasovateľovi, odôvodnení návrhu ochrany, predpokladaných zakázaných činnostiach a navrhovaných opatreniach sú rovnaké ako pri alternatíve I.

OBECNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIE: Šášovské alúvium (alt. I)

názov je iba pracovná verzia

Chránené územie by malo byť vyhlásené všeobecne záväzným nariadením mesta Žiar nad Hronom v zmysle §25a zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Účelom ochrany by mala byť lokalita s ekologickým, krajinotvorným a estetickým významom - rieka Hron a jej bezprostredné okolie, s výskytom cenných biotopov lužných lesov a chránených druhov živočíchov. Územie bude vyhlásené po dohode so správcou pozemkov – Slovenským vodohospodárskym podnikom š.p. (LV 696)

Katastrálne územie: Šášovské Podhradie (okr. Žiar nad Hronom)

Vymedzenie lokality: Navrhované obecné chránené územie by malo začínať na úrovni ústia Kremnického potoku do Hrona. Zaberá rieku Hron – vlastný vodný tok a jeho bezprostredné okolie, brehovú porasty po ľavej aj pravej strane¹ v dĺžke cca 2,25 km až po most cez Hron (cesta I/65). Celkovo ide o pozemky s výmerou max. 212 605 m², umiestnené mimo zastavaného územia. Na žiadnej parcele nie je evidovaná ťarcha, druh ochrany príp. nájomca alebo iná oprávnená osoba, nie je v územnom prekryve s iným chráneným územím. Obecné chránené územie v Šášove nebude mať vyhlásené ochranné pásmo.

Hranice obecného chráneného územia na pravom brehu sú dané priebehom, hranicami brehových porastov, ktoré priamo susedia s poľnohospodárskymi pozemkami. Na ľavej strane popod hrad Šášov zaberá chránené územie iba nivu rieky (teda rovné územie priamo na brehu). Strmý breh nad riekou až po lesnú cestu do chráneného územia nepatrí, rovnako tak ani lesná cesta. Za skalou na ľavej strane rieky sa územie zužuje iba na vlastný tok, mlieň oplatené záhrady (ktoré do územia nepatria), a nižšie zaberá úzku parcelu s brehovým porastom medzi riekou a vyvýšenou zemnou hrádzou chrániacou územie lodenice. Územie končí na úrovni mosta cez riek Hron (cesta I/65).

Konkrétne vymedzenie parciel registra „C“:

číslo parcely	výmera v m ²	druh pozemku	spôsob využívania	vlastník / správca	LV
701/1	47 588	ostatná plocha	brehový porast (37) pravý beh	SVP š.p.	696
701/2 - časť	75 344	vodná plocha	vodný tok - Hron (11)	SVP š.p.	696
701/3	6 433	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/4	1 179	vodná plocha	vodný tok (11) pôvodne odčlenené pre hrádzu MVE	SVP š.p.	696
701/5	2 544	vodná plocha	vodný tok - Hron (11) pôvodne odčlenené pre hrádzu MVE	SVP š.p.	696
701/6	886	ostatná plocha	brehový porast (37), pôvodne odčlenené pre hrádzu MVE	SVP š.p.	696
701/7	1 086	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/8	57 371	vodná plocha	vodný tok - Hron (11)	SVP š.p.	696
701/9	13 486	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/10	6 688	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696

11 – vodný tok

37 – pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medzi s krovín alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok

¹ Ak pozeráme V SMERE toku rieky, breh na našej pravej strane je pravý breh, breh po našej ľavej strane je ľavý breh.

Schematické znázornenie vymedzenia navrhovaného obecného chráneného územia:

Vyhlasovateľ: Mesto Žiar nad Hronom.

Všeobecne záväzné nariadenie bude obsahovať v zmysle § 25a ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny vymedzenie hraníc obecného chráneného územia, podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia. Podmienkou vyhlásenia je súhlas vlastníka pozemkov, Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p., ktorý by bol zaobstaraný v etape prípravy projektovej dokumentácie.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Konkrétne dôvody budú spresnené po spracovaní dokumentácie ochrany prírody (projekt obecného chráneného územia). Predpokladáme, že predmet ochrany bude totožný s dôvodmi v existujúcom území zaradenom do národného zoznamu území európskeho významu - SKUEV0947 Stredný tok Hrona. Ide o biotop Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0) a druhy európskeho významu mrena stredomorská (*Barbus carpathicus*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio kessleri*), hrúz Vladykov (*Romanogobio vladykovi*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*).

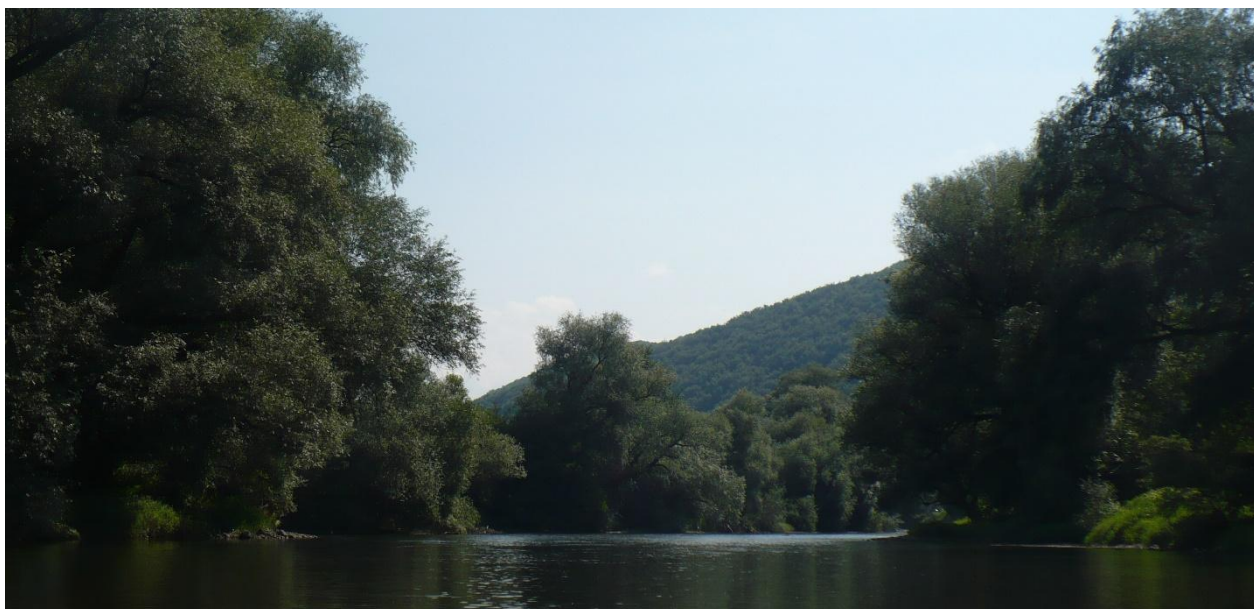
Územie SKUEV0947 Stredný tok Hrona bolo vyhlásené nariadením Vlády SR č. 451/2023, ktorým sa ustanovuje zoznam území európskeho významu, a to na výmere 326,335 ha so stupňom ochrany 2. Považuje sa za preukázané, že aj vo vyššie položenom úseku rieky Hron sa nachádzajú totožné chránené druhy organizmov aj biotopy lužných lesov ako v predmetom území európskeho významu Stredný tok Hrona. Predmetné typy biotopov resp. druhov patria v našich podmienkach vo všeobecnosti medzi najohrozenejšie, preto nepochybne existuje odborný dôvod na vyhlásenie obecného chráneného územia aj na úseku rieky Hron, ktorý tvorí s územím európskeho významu SKUEV0947 integrálny a prepojený celok.

Navrhované chránené územie nie je v územnom prekryve so žiadnym veľkoplošným ani maloplošným chráneným územím. Najbližšie k nemu sa nachádza Chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy, ktorej hranica prebieha v tesnej blízkosti navrhovaného chráneného územia.

Predpokladané zakázané činnosti a navrhované opatrenia: konkrétne činnosti a opatrenia budú spresnené po spracovaní dokumentácie ochrany prírody (projekt obecného chráneného územia). Predpokladá sa, že v obecnom chránenom území bude zakázané umiestňovať stavby, ktoré by znamenali vytvorenie novej migračnej prekážky v toku a tiež rozširovať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov. Na zachovanie resp. zlepšenie stavu chránených druhov organizmov a biotopov budú navrhnuté opatrenia, napr. likvidácia porastov inváznych druhov rastlín, odstraňovanie naplaveného odpadu z brehov rieky, výsadba drevín na podporu funkcií brehového porastu pri rieke.

Územie bude označené po vyhlásení drevenými stĺpmi s informačnou tabuľou, ktoré budú informovať a upozorňovať na blízkosť hranice obecného chráneného územia. Navrhované umiestnenie hraničných stĺpov, ale aj návrh zakázaných činností a navrhovaných opatrení bude predmetom spracovania projektovej dokumentácie odborne spôsobilou osobou.

Spracovanie podkladov odborne spôsobilou osobou zabezpečí WWF Slovensko, kontakt: Martina Paulíková, WWF Slovensko, mpaulikova@wwfsk.org, 0915 811 195

OBECNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIE: Šášovské alúvium (alt. II)

názov je iba pracovná verzia

Chránené územie by malo byť vyhlásené všeobecne záväzným nariadením mesta Žiar nad Hronom v zmysle §25a zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Účelom ochrany by mala byť lokalita s ekologickým, krajinotvorným a estetickým významom - rieka Hron a jej bezprostredné okolie, s výskytom cenných biotopov lužných lesov a chránených druhov živočíchov. Územie bude vyhlásené po dohode so správcou pozemkov – Slovenským vodohospodárskym podnikom š.p. (LV 696)

Katastrálne územie: Šášovské Podhradie (okr. Žiar nad Hronom)

Vymedzenie lokality: Navrhované obecné chránené územie zaberá úsek rieky Hron a jej bezprostredné okolie/brehové porasty prakticky v rámci celého k. ú. Šášovské Podhradie v dĺžke cca 3,8 km, okrem malého úseku pod mostami na hranici s katastrom Žiar nad Hronom. Celkovo ide o pozemky s výmerou 325 348 m², umiestnené mimo zastavaného územia, všetky vo vlastníctve Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Na žiadnej parcele nie je evidovaná ťarcha, druh ochrany príp. nájomca alebo iná oprávnená osoba, územie nie je v prekryve s iným chráneným územím podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Obecné chránené územie v Šášove nebude mať vyhlásené ochranné pásmo.

Územie by začínalo na hranici s k. ú. Jalná, ďalej by zaberalo rieku Hron po celej šírke (vlastný vodný tok) a jej bezprostredné okolie, brehovú porasty po ľavej aj pravej strane. Hranice obecného chráneného územia na pravom brehu sú dané existujúcimi brehovými porastami, ktoré priamo susedia s poľnohospodárskymi pozemkami. Na ľavej strane popod hrad Šášov zaberá chránené územie iba nivu rieky (teda rovné územie priamo na brehu). Strmý breh nad riekou až po lesnú cestu do chráneného územia nepatrí, rovnako tak ani lesná cesta. Za skalou na ľavej strane rieky sa územie zužuje iba na vlastný tok, mlieha oplotené záhrady (ktoré do územia nepatria), a nižšie zaberá úzku parcelu s brehovým porastom medzi riekou a vyvýšenou zemnou hrádzou chrániacou územie lodenice. Územie končí na úrovni mosta cez riek Hron (cesta I/65). Konkrétne vymedzenie parciel registra „C“:

číslo parcely	výmera v m ²	druh pozemku	spôsob využívania	vlastník / správca	LV
701/1	47 588	ostatná plocha	brehový porast (37) pravý beh	SVP š.p.	696
701/2 - časť	75 344	vodná plocha	vodný tok - Hron (11)	SVP š.p.	696
701/3	6 433	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/4	1 179	vodná plocha	vodný tok (11) pôvodne odčlenené pre hrádzu MVE	SVP š.p.	696
701/5	2 544	vodná plocha	vodný tok - Hron (11) pôvodne odčlenené pre hrádzu MVE	SVP š.p.	696
701/6	886	ostatná plocha	brehový porast (37), pôvodne odčlenené pre hrádzu MVE	SVP š.p.	696
701/7	1 086	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/8	57 371	vodná plocha	vodný tok - Hron (11)	SVP š.p.	696
701/9	13 486	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/10	6 688	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696
701/12	110 591	vodná plocha	vodný tok - Hron (11)	SVP š.p.	696
701/13	2 152	ostatná plocha	brehový porast (37)	SVP š.p.	696

Schematické znázornenie vymedzenia navrhovaného obecného chráneného územia (oranžová farba)

Vyhlasovateľ: Mesto Žiar nad Hronom.

Všeobecne záväzné nariadenie bude obsahovať v zmysle § 25a ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny vymedzenie hraníc obecného chráneného územia, podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia. Podmienkou vyhlásenia je súhlas vlastníka pozemkov, Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p., ktorý by bol zaobstaraný v etape prípravy projektovej dokumentácie.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Konkrétne dôvody budú spresnené po spracovaní dokumentácie ochrany prírody (projekt obecného chráneného územia). Predpokladáme, že predmet ochrany bude totožný s dôvodmi v existujúcom území zaradenom do národného zoznamu území európskeho významu - SKUEV0947 Stredný tok Hrona. Ide o biotop Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy (*91E0) a druhy európskeho významu mrena stredomorská (*Barbus carpathicus*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio kessleri*), hrúz Vladykov (*Romanogobio vladykovi*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*).

Územie SKUEV0947 Stredný tok Hrona bolo vyhlásené nariadením Vlády SR č. 451/2023, ktorým sa ustanovuje zoznam území európskeho významu, a to na výmere 326,335 ha so stupňom ochrany 2. Považuje sa za preukázané, že aj vo vyššie položenom úseku rieky Hron sa nachádzajú totožné chránené druhy organizmov aj biotopy lužných lesovo v predmetom území európskeho významu Stredný tok Hrona. Predmetné typy biotopov resp. druhov patria v našich podmienkach vo všeobecnosti medzi najohrozenejšie, preto nepochybne existuje odborný dôvod na vyhlásenie obecného chráneného územia aj na úseku rieky Hron, ktorý tvorí s územím európskeho významu SKUEV0947 integrálny a prepojený celok.

Navrhované chránené územie nie je v územnom prekryve so žiadnym veľkoplošným ani maloplošným chráneným územím. Najbližšie k nemu sa nachádza Chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy, ktorej hranica prebieha v tesnej blízkosti navrhovaného chráneného územia.

Predpokladané zakázané činnosti a navrhované opatrenia: konkrétne činnosti a opatrenia budú spresnené po spracovaní dokumentácie ochrany prírody (projekt obecného chráneného územia). Predpokladá sa, že v obecnom chránenom území bude zakázané umiestňovať stavby, ktoré by znamenali vytvorenie novej migračnej prekážky v toku a tiež rozširovať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov. Na zachovanie resp. zlepšenie stavu chránených druhov organizmov a biotopov budú navrhnuté opatrenia, napr. likvidácia porastov invázných druhov rastlín, odstraňovanie naplaveného odpadu z brehov rieky, výsadba drevín na podporu funkcií brehového porastu pri rieke.

Územie bude označené po vyhlásení drevenými stĺpmi s informačnou tabuľou, ktoré budú informovať a upozorňovať na blízkosť hranice obecného chráneného územia. Navrhované umiestnenie hraničných stĺpov, ale aj návrh zakázaných činností a navrhovaných opatrení bude predmetom spracovania projektovej dokumentácie odborne spôsobilou osobou.

Spracovanie podkladov odborne spôsobilou osobou zabezpečí WWF Slovensko, kontakt: Martina Paulíková, WWF Slovensko, mpaulikova@wwf.sk, 0915 811 195